

Zveřejnění poskytnutých informací dle § 5 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

Žádost č. 05/2026 ze dne 17.01.2026

Obrana před psy

Vyřizoval: Městská policie Karviná

TEXT ŽÁDOSTI

žádám Magistrát města Karviné o zaslání písemného vyjádření k tomu, jak může občan města Karviné bránit své zdraví a svůj život v případě, že na něj ve veřejném prostranství vyběhnou nezabezpečení psi, a to tak, aby ze strany občana města Karviné nedošlo k porušení žádných právních předpisů. Na internetu jsem se dozvěděl, že existují „pepřové spreje proti psům“ – žádám tedy o sdělení, zda je držení a použití takového prostředku v případě, že na občana města Karviné ve veřejném prostranství vyběhnou nezabezpečení psi, v souladu s právními předpisy. Dále žádám o sdělení, jaké další prostředky má občan města Karviné použít, aby útok psů odvrátil, zda je přiléhavou reakcí útěk, volání „pomoc“ nebo co má občan dělat, aby ve veřejném prostranství nebyl napaden nezabezpečenými psy. Samozřejmě je mi známo, že přítomnost nezabezpečených psů ve veřejném prostranství je možné hlásit Městské policii Karviná, případně posléze Magistrátu města Karviné, jako věcně i místně příslušnému správnímu orgánu. Magistrátu města Karviné je zase, z jeho úřední činnosti, předpokládám známo, že jsem taková oznámení včerejšího dne učinil. Z nezbytné obezřetnosti přesto žádám o vyjádření Magistrátu města Karviné k tomu, co mám jako občan města Karviné dělat, pokud na mě ve veřejném prostranství vyběhnou nezabezpečení psi, a jaké prostředky, které jsou v souladu s právními předpisy, mohu využít k tomu, abych bránil svůj život a své zdraví

TEXT ODPOVĚDI

problematika obrany proti nezabezpečeným psům je velmi obsáhlá a neexistuje pro ni jednoznačné univerzální doporučení. Z hlediska právního řádu České republiky a pravidel platných v Karvině lze k Vašemu dotazu uvést následující skutečnosti:

Statutární město Karviná stanovuje povinnosti majitelům psů a upravuje jejich volný pohyb prostřednictvím obecně závazné vyhlášky č. 7/2021, o zabezpečení čistoty a veřejného pořádku. V konkrétních lokalitách na veřejných prostranstvích je povinnost mít psa na vodítku stanovena striktně. Porušení těchto povinností je přestupkem, který lze řešit ohlášením Policii ČR či městské policii. Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, dává občanovi možnost oznámit přestupek také přímo správnímu orgánu. Toto právo je realizováno skrze institut podnětu k zahájení řízení z moci úřední.

Obrana proti psovi se v českém právu liší podle toho, zda pes útočí „sám od sebe“ (např. utekl zpoza plotu), nebo zda byl na člověka poštván.

1. **Krajní nouze (§ 28 trestního zákoníku):** Pokud pes útočí samovolně, máte právo odvracet přímo hrozící nebezpečí. V tomto případě platí pravidlo subsidiarity: nesmíte způsobit následek stejný nebo závažnější, než který hrozil, a nebezpečí nesmělo jít odvrátit jinak. Držení a použití pepřového spreje (včetně typu „anti-dog“) je zcela v souladu s právními předpisy. Jde o legální prostředek, který nezpůsobuje trvalé následky, ale efektivně zastavuje útok. Lze využít i jiné prostředky (teleskopický obušek, paralyzér), je-li jejich použití přiměřené hrozícímu riziku. Usmrcení zvířete je až krajní možností. Pokud lze psa odehnat sprejem či ústupem, mohlo by být usmrcení posouzeno jako neoprávněné. Soudy v takových případech zkoumají, zda byla zvolená obrana v daný moment skutečně nezbytná. Měly by situaci hodnotit pohledem napadeného v momentě útoku, nikoliv „od stolu“ s odstupem času.
2. **Nutná obrana (§ 29 trestního zákoníku):** Pokud na Vás někdo psa poštvá, je pes považován za zbraň v rukou útočníka. Bráníte se tedy proti útoku člověka a Vaše obrana může být intenzivnější. Podle výkladu nutné obrany nesmí být zákrok „zcela zjevně nepřiměřený“ způsobu útoku. To v praxi znamená, že proti poštvanému psu můžete zasáhnout tvrději a dříve než proti psu, který se pohybuje volně bez zjevného podnětu majitele.

Podle občanského zákoníku (zákon č. 89/2012 Sb.) platí princip objektivní odpovědnosti majitele (držitele) zvířete. Za škodu odpovídá držitel psa, a to i v případě, že se pes zaběhl nebo byl na vodítku. Spolu s ním může odpovídat i osoba, které bylo zvíře svěřeno. Majitel je povinen nahradit škodu na zdraví (bolestné, náklady na léčení), na majetku (např. roztrhané oblečení) i nemajetkovou újmu.

Pokud psa při obraně zraníte nebo usmrtíte v rámci krajní nouze (pes útočil a nebylo jiné cesty), škodu majiteli hradit nemusíte. Pokud byste však psa napadli bezdůvodně, může majitel žádat náhradu za léčení zvířete. Kromě náhrady škody hrozí majiteli pokuta ve správním řízení (přestupek) nebo v případě vážného zranění i trestní stíhání za ublížení na zdraví z nedbalosti.

Po případném útoku doporučujeme vždy identifikovat majitele, zajistit svědky a volat Policii ČR (tel. 158) nebo městskou policii (tel. 156), aby byl incident úředně zaznamenán. Pokud dojde k pokousání, je majitel povinen předložit potvrzení o veterinárním vyšetření a očkování psa proti vzteklině.

Odborníci při kontaktu s agresivním psem obecně doporučují zejména neutíkat (útěk v psovi podněcuje lovecký pud), postavit mezi sebe a zvíře překážku (např. tašku, deštník, bundu apod.), vyhnout se přímému očnímu kontaktu a stát k psovi bokem. Volání o pomoc je adekvátní a doporučenou reakcí k přivolání svědků či nezbytné pomoci.

Věříme, že Vám tyto informace pomohou k lepší orientaci v dané problematice a přispějí k Vašemu pocitu bezpečí.